

POSTANOWIENIE

Dnia 21 października 2014 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Anna Owczarek

w sprawie z powództwa W. D.

przeciwko M. K. i T. [...] Spółce Akcyjnej w K.

o zapłatę,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 21 października 2014 r.,

na skutek skargi kasacyjnej powoda od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...]

z dnia 7 czerwca 2013 r., sygn. akt I ACa [...],

1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,

**2) oddala wniosek pozwanego T. [...] Spółki Akcyjnej w K.
o zwrot kosztów postępowania kasacyjnego,**

**3) przyznaje radcy prawnemu P. O., prowadzącemu Kancelarię
Radcy Prawnego [...] w T. od Skarbu Państwa - Sądu
Apelacyjnego w [...] kwotę 5.400, - (pięćtyśięczteryysta) zł,
podwyższoną o należną stawkę podatku od towarów i usług,
tytułem kosztów pomocy prawnej udzielonej z urzędu powodowi
W. D. w postępowaniu kasacyjnym.**

UZASADNIENIE

Powód W. D. wniósł skargę kasacyjną od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...] z dnia 7 czerwca 2013 r., oddalającego apelację od wyroku Sądu Okręgowego w K. z dnia 3 grudnia 2012 r., którym odrzucono pozew wobec pozwanej T. [...] SA w K. o zapłatę kwoty 205.280,867 zł, oddalono dalej idące powództwo wobec pozwanej T. [...] SA w K. i w całości wobec pozwanego M. K. – w zakresie obejmującym oddalenie powództwa i rozstrzygnięcie o kosztach postępowania.

Sąd Najwyższy, oceniając - na podstawie art. 398⁹ § 1 k.p.c. - skargę kasacyjną z punktu widzenia podstaw przyjęcia jej do rozpoznania, zważył:

Ustawodawca, wprowadzając skargę kasacyjną jako nadzwyczajny środek prawny służący od prawomocnych orzeczeń, podkreślił że jej celem jest ochrona interesu publicznego polegającego na ujednoliceniu orzecznictwa sądów i rozwoju judykatury. Cel ten może być osiągnięty jedynie poprzez powołanie i wykazanie istnienia przesłanek umożliwiających jego realizację. Sąd Najwyższy nie jest trzecią instancją sądową i nie rozpoznaje sprawy. Jego rolą nie jest zatem korygowanie ewentualnych błędów w zakresie stosowania czy wykładni prawa w danej sprawie, nawet gdyby rzeczywiście wystąpiły. Ocena podstaw przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania następuje w ramach tzw. przedsądu. Sąd Najwyższy bada, czy w wskazano i należyte umotywowano przyczyny powołane w art. 398⁹ § 1 k.p.c., tj. czy występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub oczywista zasadność skargi i przyjmuje ją do rozpoznania jeżeli spełniona jest przynajmniej jedna z nich.

W art. 398⁴ § 2 k.p.c. przewidziano wymaganie przytoczenia i odrębnego uzasadnienia wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, który umożliwiać ma ocenę, czy spełnione są wskazane przyczyny. Skarga powinna ponadto zawierać samodzielne uzasadnienie przyczyn i podstaw kasacyjnych, jako niezależnych i nie pokrywających się wymogów (elementów konstrukcyjnych). Kognicja Sądu Najwyższego na tym etapie postępowania jest bowiem ograniczona

i nie obejmuje oceny zasadności podstaw skargi, zastrzeżonej dla Sądu orzekającego w innym składzie.

We wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania powód powołał przyczyny kasacyjne wskazane w art. 398⁹ § 1 pkt 1 i 4 k.p.c. W pierwszym rzędzie wskazać należy na wewnętrzną sprzeczność twierdzenia o jednoczesnym występowaniu oczywistej zasadności skargi i zagadnienia prawnego. Jak zgodnie przyjmuje judykatura z istoty ustawowych przesłanek przedsądu przewidzianych w art. 398⁹ § 1 pkt 1 i 4 k.p.c. wynika, że co do zasady nie mogą one występować jednocześnie. Jeżeli bowiem w sprawie rzeczywiście występuje istotne zagadnienie prawne, od którego rozstrzygnięcia zależy wydanie prawidłowego orzeczenia co do istoty sprawy, bądź istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych to ewentualny błąd orzecznicy popełniony przez sąd drugiej instancji nie może mieć charakteru oczywistego i podstawowego (por. m.in. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 10 kwietnia 2013 r., II CSK 67/13, nie publ., postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 20 marca 2013 r., III SK 39/12, nie publ.).

Zagadnienie prawne oznaczone zostało jako potrzeba ustalenia, czy w wypadku gdy przedmiotem dochodzonego pozwem roszczenia jest szkoda polegająca na utracie zysku przedsiębiorstwa powoda za określony czas oraz rozłożonej w czasie utracie środków trwałych wskutek określonego zdarzenia, za datę powstania szkody należy przyjąć upływ czasu za jaki powód utracił zyski swojego przedsiębiorstwa, za które domaga się zapłaty w pozwie oraz upływ czasu, w którym utracił środki trwałe swojego przedsiębiorstwa, czy też z dniem, w którym nastąpiło zdarzenie, które stało się przyczyną późniejszej utraty zysków przedsiębiorstwa oraz rozłożonej w czasie utraty środków trwałych przedsiębiorstwa powoda. Powołanie się na występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego (art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.), a więc zagadnienia, które wiąże się z określonym przepisem prawnym i którego wyjaśnienie ma znaczenie nie tylko dla rozstrzygnięcia przedmiotowej sprawy, ale i innych podobnych spraw, wymaga jego precyzyjnego sformułowania i wskazania argumentów prawnych, które prowadzą do rozbieżnych ocen (por. m. in.: postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 10 maja 2001 r., II CZ 35/01, OSNC 2002, nr 1, poz. 11, postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 9 maja 2008 r., II PK 3/08, nie publ.; z dnia

19 października 2006 r., IV CSK 246/06, nie publ.; z dnia 9 czerwca 2008 r., II UK 37/08, nie publ.; z dnia 19 grudnia 2001 r., IV CZ 200/01, nie publ.). Ma to być zagadnienie nowe, o charakterze rzeczywistym i konkretnym, którego wyjaśnienie przyczyni się do rozwoju judykatury (por. m.in. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 9 maja 2006r., V CSK 75/06, nie publ., postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 13 lipca 2007r., III CSK 180/07, nie publ., postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 26 czerwca 2008r., I CSK 108/08, nie publ.), gdyż w tym właśnie przejawia się istota skargi kasacyjnej jako nadzwyczajnego środka procesowego zawierającego elementy o charakterze publicznoprawnym (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 25 października 2007r., sygn. akt I CSK 292/07, nie publ.). Przez istotne zagadnienie prawne, o którym mowa w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c., rozumieć należy abstrakcyjny problem interpretacyjny o charakterze precedensowym, mający znaczenie dla rozwoju prawa (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 26 września 2005 r., II PK 98/05, OSNP 2006, nr 15-16, poz. 243, postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 17 kwietnia 2009 r., II CSK 29/09, nie publ. oraz postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 23 marca 2012 r., I CSK 496/11, nie publ.). Tak rozumianej motywacji omawianej przesłanki skarżący nie przedstawił ograniczając się do konkretnego problemu, mającego jego zdaniem występować w indywidualnym stanie faktycznym sprawy. Pomiął ponadto, że zagadnienie dotyczące daty wystąpienia szkody w postaci straty rzeczywistej i utraconych korzyści oraz daty ustalenia jej wysokości jest jednym z najczęściej omawianych w orzecznictwie w związku z rozpoznawaniem spraw dotyczących odpowiedzialności *ex delicto* i nie ma potrzeby ich powielania (por. m.in. wyroki Sądu Najwyższego z dnia 25 lipca 2002 r., III CKN 1331/00, nie publ., z dnia 4 lutego 2005 r., I CK 567/04, nie publ.; z dnia 11 lutego 2010 r., I CSK 262/09, nie publ., z dnia 31 czerwca 2011 r., I CSK 598/10, nie publ., z dnia 28 stycznia 2014 r., I CSK 200/13, nie publ.).

Z kolei zgodnie z utrwalonym poglądem judykatury oparcie wniosku na przesłance uregulowanej w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. wymaga wykazania niewątpliwej, widocznej na pierwszy rzut oka, tj. bez konieczności głębszej analizy, sprzeczności wyroku z przepisami prawa nie podlegającymi różnej wykładni (por. m. in.: postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 8 marca 2002 r., I PKN 341/01,

OSNP 2004, nr 6, poz. 100; z dnia 10 stycznia 2003 r., V CZ 187/02, OSNC 2004, nr 3, poz. 49). Wymaga on zatem szczegółowego uzasadnienia z powołaniem się na argumenty prawne odrębne od merytorycznej motywacji skargi, przy czym zasadność powinna być widoczna już na pierwszy rzut oka, bez szczegółowego badania powołanych w niej zagadnień (por. m.in. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 18 czerwca 2008r., III CSK 110/08, niepubl., postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 11 czerwca 2010 r., IV CSK 148/10, niepubl.). Skarżący powinien w uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania zawrzeć wyodrębniony wywód prawny wskazujący, w czym wyraża się oczywistość naruszenia prawa (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 5 września 2008 r., I CZ 64/08, nie publ.; z dnia 9 czerwca 2008 r., II UK 37/08, nie publ.; z dnia 19 grudnia 2001 r., IV CZ 200/01, nie publ.). Wymogi te nie zostały spełnione gdyż nie została przytoczona żadna argumentacja dotycząca tej przyczyny, a odwołanie się do uzasadnienia podstaw kasacyjnych z przyczyn wskazanych wyżej jest bezskuteczne.

Z tych względów Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 1 i 2 odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

Orzeczenie o kosztach należnych pełnomocnikowi ustanowionemu dla powoda z urzędu wydano w oparciu o art. 108 § 1 k.p.c. w zw. z art. 391 § 1, art. 398²¹ oraz § 2 ust 3, § 6 ust 6 oraz § 12 ust. 4 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego z urzędu (Dz. U. z 2013 r. poz. 490). Wniosek pozwanego o zwrot kosztów postępowania kasacyjnego nie spełnia ustawowych wymagań (nie jest samodzielny w odniesieniu do wniosku o odmowę przyjęcia skargi do rozpoznania), stąd podlega oddaleniu.

[aw]